

NOTITIE

VANGNETUITKERING

2017

HOOFDSTUK 1. DE VANGNETUITKERING

De vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote(re) tekorten op het budget als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet. Vanaf de vangnetuitkering over 2017 wordt het begrip "grote(re) tekorten" gezien in meerjarig perspectief.

Om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering dient de gemeente aan een beperkt aantal [voorwaarden](#) te voldoen. De onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet beoordeelt of een verzoekende gemeente aan alle geldende procedurele en inhoudelijke voorwaarden voldoet, om vervolgens de minister van SZW te adviseren over de te nemen beslissing. De minister neemt in beginsel het advies van de commissie over.

Voorwaarden voor het recht op vangnetuitkering over 2017

Om over 2017 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

- a. over 2017 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;

Volgens de berekening van de afdeling is er sprake van een tekort van 9,6%.

Relevante bestedingen	€ 2.430.497
-----------------------	-------------

Definitief budget PW	€ 2.216.205
----------------------	-------------

=====

Relevant tekort voor vangnet	€ 214.292
------------------------------	-----------

De eerste 5% van de budgetoverschrijding wordt niet vergoed. De overschrijding tussen de 5% en de 10% wordt voor 50% vergoed.

Tekort	€ 214.292
--------	-----------

5% van het definitief budget	€ 110.810
------------------------------	-----------

=====

Resterend	€ 103.482
-----------	-----------

Van dit resterende bedrag wordt 50% vergoed. Dit is € 51.741;

- b. over 2016 en 2017 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over alleen de definitief over 2017 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet; Dit was het geval, omdat in 2016 dezelfde berekening gold en er toen ook al een tekort was waarvoor een vangnetuitkering is toegekend;
- c. het college moet in 2018 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde model; Het verzoek dient voor 15 augustus 2018 te zijn ingediend;
- d. bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen. Dit is de reden van het raadsvoorstel;
- e. indien over 2015 en/of 2016 een Vangnetuitkering is toegekend, dienen zowel interne als externe maatregelen te worden getroffen om te komen tot *verdere* tekortreductie. Deze voorwaarde is nieuw ten opzichte van eerdere jaren. In hoofdstuk 3 wordt verder ingegaan op de voorgestelde maatregelen.

Beoordeling door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet

In de wet- en regelgeving liggen de zaken vast, zoals de termijn voor indiening van een verzoek, de voorwaarden voor het recht op een vangnetuitkering en de hoogte van die uitkering. De toetsingscommissie zal volstaan met een procedurele toets, die zal worden uitgevoerd aan de hand van het beoordelingskader.

De toetsingscommissie zal hierbij beoordelen of een verzoek tijdig en volledig is ingediend door het college van de tekortgemeente. Voor de volledigheid van een verzoek is van belang dat het college een volledig ingevuld [modelaanvraagformulier](#) indient. De commissie beoordeelt of het college een toelichting heeft gegeven op de verklaring zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier. In dit beoordelingskader is gespecificeerd hoe de commissie tot dit oordeel komt. De commissie zal zich geen oordeel vormen over de inhoudelijke kwaliteit van de toelichting op de verklaring. Een dergelijke beoordeling blijft voorbehouden aan het lokale bestuur.

Ten slotte beoordeelt de toetsingscommissie of feitelijk sprake is van een tekort dat voor compensatie in aanmerking komt. Wanneer aan de voorwaarden is voldaan, volgt, voor het positieve advies, de vaststelling van de hoogte van de uitkering op basis van de hiervoor aangegeven gronden. In het negatieve advies wordt aangegeven aan welke voorwaarden het verzoek van de gemeente niet voldoet.

HOOFDSTUK 2. ANALYSE

Het BUIG-budget is het budget waaruit de bijstandsuitkeringen worden betaald. In tabel 1 is te zien wat de grootte van het tekort op het BUIG-budget in het verleden was en wat in 2017 wordt verwacht.

Tabel 1. De grootte van het tekort

Jaar	Ontvangen	Besteed	Aanvulling IAU/VU
2013	€ 1.512.990	€ 1.716.707	€ 32.386
2014	€ 1.596.414	€ 2.154.979	€ 377.236
2015	€ 1.740.189	€ 2.197.749	€ 327.046
2016	€ 2.021.828	€ 2.209.700	€ 75.355
2017	€ 2.194.997	€ 2.484.605	€ 51.741

*aangevraagd

In de tweede kolom staat de ontvangen rijksbijdrage. In de derde kolom staat het bedrag dat is besteed en in de laatste kolom staat het bedrag dat de gemeente in het verleden heeft ontvangen aan Vangnetuitkering of Incidentele Aanvullende Uitkering.

Voor de vangnetuitkering kan een gemeente in aanmerking komen bij een tekort van meer dan 5%. Tussen de 5 en 10% wordt 50% aangevuld tot 10% van het tekort.

Het tekort boven de 10% wordt voor 100% aangevuld. Dit alles natuurlijk mits ook aan alle andere voorwaarden is voldaan.

Het ontvangen budget is (voor gemeenten met minder dan 15.000 inwoners) gebaseerd op het historisch verdeelmodel. Dit betekent dat het budget is gebaseerd op de uitgaven van twee jaar eerder.

Tabel 2. De grootte van het bestand

Jaar	Instroom	Uitstroom	Aantal uitkeringen
2014	86	54	160
2015	71	61	170
2016	53	46	177
2017	54	49	182

Tabel 2 laat zien dat er in 2017 geen sprake was van een hoge instroom. Ook was er geen sprake van een lage uitstroom. Het aantal uitkeringen is licht gestegen, maar minder dan in sommige voorgaande jaren.

Toelichting overschrijding BUIG-budget

De overschrijding van het BUIG-budget laat zich als volgt uitsplitsen:

Tekort:	€ 214.292
Binnen de marge:	€ 110.810
=====	
Resterend:	€ 103.482
Externe factoren:	€ 82.500
=====	
Resterend:	€ 20.982

Een overschrijding van 5% van het BUIG-budget valt binnen de redelijkheidsmarge. Dit betekent dat er nog een bedrag van € 103.482 verantwoord dient te worden. Van deze overschrijding is naar schatting € 82.500 toe te wijzen aan twee externe factoren. Hieronder zal nader worden ingegaan op deze factoren en de berekening van de overschrijding. Het resterende bedrag dat niet verantwoord kan worden, bedraagt € 20.982. Dit is minder dan 1% van het definitief toegekende budget.

1. Taakstelling huisvesting vergunninghouders.

De reguliere taakstelling vergunninghouders in 2017 was 19. Er was echter sprake van een behoorlijke achterstand in de plaatsing. Om deze achterstand in te lopen zijn in 2017 in totaal 34 mensen geplaatst. Dit heeft geleid tot 11 extra uitkeringen.

Hiervan kunnen naar schatting 5 uitkeringen toegeschreven worden aan het inlopen van de achterstand op de taakstelling.

De gemiddelde kosten van een uitkering zijn € 15.000 per jaar. De instroom is verspreid over het hele jaar. Bij benadering kan daarom worden gesteld dat een uitkering voor de plaatsing van statushouders in 2017 € 7.500 kost, want sommigen stromen bij wijze van spreken in januari in en anderen in december.

Dit betekent dat er een extra uitgave uit de BUIG is gedaan van $5 \times 7.500 = € 37.500$ ten behoeve van uitkeringen in het kader van het opheffen van de achterstand in de taakstelling huisvesting vergunninghouders.

2. Achterblijvende resultaten AM match

In 2017 zijn 19 mensen aangemeld voor begeleiding door AM match naar werk.

Volgens de afspraken zouden hiervan 10 mensen op een betaalde baan worden geplaatst. Uiteindelijk is dit maar bij 4 mensen gelukt.

Dit betekent dat wij 6 uitkering meer hebben verstrekt dan verwacht. Ervan uitgaande dat, indien deze mensen volgens afspraak op werk waren geplaatst, zij gedurende het jaar zouden zijn uitgestroomd, levert dit een extra uitgave van $6 \times 7.500 = € 45.000$ op.

Samenvattend kan worden gesteld dat door deze twee externe factoren een extra tekort op het BUIG-budget is ontstaan van € 82.500. Dit tekort heeft ertoe geleid dat Ouder-Amstel wederom in aanmerking komt voor een vangnetuitkering.

HOOFDSTUK 3. MAATREGELEN

Om te komen tot een tekortreductie dienen zowel interne als externe maatregelen te worden getroffen.

AM match

In juli 2016 is AM match gestart met het begeleiden en bemiddelen van mensen met arbeidsbeperking naar werk. De jaren 2016 en 2017 werden hierbij als pilot-jaren gezien. Helaas is voor Ouder-Amstel het aantal plaatsingen in 2017 achtergebleven bij de verwachting.

Externe maatregel: om het aantal plaatsingen te doen stijgen heeft AM match geïnvesteerd in extra matchingscapaciteit en is er een acquisitieplan opgesteld waardoor de medewerkers meer gericht kunnen acquireren.

Interne maatregel: Sinds de oprichting van AM match is er sprake van scherp toezicht van de vijf deelnemende gemeenten op de ontwikkeling van het bedrijf door middel van onder andere kwartaalrapportages en een zes-wekelijks bestuurlijk-, ambtelijk – en managementoverleg. Het achterblijven van het aantal plaatsingen naar werk voor Ouder-Amstel zal hierbij betrokken blijven.

Het vooruitzicht is dat het aantal plaatsingen naar werk in 2018 wel naar verwachting zal zijn. De afspraak met AM match is dat wij in 2018 7 mensen aanmelden en dat zij hiervan minimaal 4 op betaald werk plaatsen.

Huisvesting vergunninghouders

In 2016 is er een achterstand ontstaan in de huisvesting van vergunninghouders.

Externe maatregel: sinds november 2016 is er sprake van verscherpt toezicht van de gemeente op de taakstelling. Dit vindt plaats door middel van een kwartaaloverleg waarbij beleid, de uitvoering, de woningcorporatie en het COA aanwezig zijn. Deze overleggen zijn effectief gebleken in het snel opsporen van knelpunten bij de huisvesting van vergunninghouders en zullen worden gecontinueerd.

Interne maatregelen: er zal bekeken worden of de uitvoerende taak van de plaatsing van de vergunninghouders op een efficiëntere manier bij de uitvoeringsorganisatie Duo+ kan worden belegd. Wellicht is het in de toekomst mogelijk om de taakstelling vergunninghouders gezamenlijk met Uithoorn te coördineren. Op dit moment gebeurt dit nog niet.

Verder wordt onderzocht of er aanvullende maatregelen genomen kunnen worden om vergunninghouders sneller naar werk te begeleiden door bijvoorbeeld aan te sluiten bij het project Amsterdamse Aanpak Statushouders.

Dit alles leidt ertoe dat wij in 2018 geen grote achterstand op de taakstelling meer verwachten. Dit betekent concreet dat een eventuele achterstand lager moet liggen dan de taakstelling. De taakstelling voor de tweede helft 2018 is 9.